

DECIZIE

01 martie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte, judecător
Judecători

Tatiana Vieru
Nicolae Craiu
Iuliana Oprea

examinînd recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Drum-96”,
în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Drum-96”
împotriva Societății pe Acțiuni „Avînt” în proces de lichidare privind repararea prejudiciului
material,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016, prin care a fost respins
demersul Societății pe Acțiuni „Drum-96” privind scutirea de la plata taxei de stat pentru cererea
concretizată, s-a amînat plata acesteia, obligîndu-l să o achite pînă la 14 februarie 2017 în sumă
de 50 000 lei,

c o n s t a ț ă

La 23 ianuarie 2014, Societatea pe Acțiuni „Drum-96” a depus cereri de chemare în
judecată împotriva Societății pe Acțiuni „Avînt” în proces de lichidare privind repararea
prejudiciului material în sumă de 624 118 lei. Totodată, reclamantul a solicitat scutirea parțială
de la plata taxei de stat, din motiv că nu dispune de mijloace financiare suficiente (f.d. 3-6).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2014, a fost admis demersul SA
„Drum-96” cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat.

S-a scutit parțial SA „Drum-96” de la plata taxei de stat în mărime de 13 723,54 lei, la
depunerea cererii de chemare în judecată a SA „Drum-96” împotriva SA „Avînt” în proces de
lichidare cu privire la repararea prejudiciului material.

S-a obligat SA „Drum-96” să achite restul plății taxei de stat la depunerea cererii de
chemare în judecată în sumă de 4000 lei, timp de șapte zile de la primirea copiei de pe prezenta
încheiere (f.d. 55-56).

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 16 aprilie 2014, a fost respins recursul declarat
de către SA „Avînt” în proces de lichidare și menținută încheierea Curții de Apel Chișinău din
27 februarie 2014, fără modificări (f.d. 69-71).

La 11 decembrie 2014, SA „Drum-96” a depus cerere prin care și-a majorat cuantumul
acțiunii, solicitînd încasarea sumei de 1 317 583,50 lei (f.d. 116).

În motivarea cererii, SA „Drum-96” a menționat că prin acțiunea depusă împotriva SA „Avînt” s-a solicitat încasarea prejudiciului cauzat de către ultimul prin folosirea ilegală a imobilului de pe bd. Dacia, 65, mun. Chișinău.

Astfel, prejudiciul cauzat de către SA „Avînt” la momentul adresării în instanța de judecată a fost calculat pentru 9 luni, însă, avînd în vedere că pîrîtul acționează nejustificat într-u examinarea prezentului litigiu, consideră că este oportun de a recalcula suma prejudiciului material.

Prin urmare SA „Drum-96” susține că prejudiciul material la situația din 06 noiembrie 2014 constituie suma de 1 317 583,50 lei. Pentru prezenta solicitare, reclamantul a achitat suma de 4000 lei cu titlu de taxă de stat, fapt ce se confirmă prin ordinul de plată nr. 3 din 04 martie 2014 (f.d. 59).

La 30 martie 2015, SA „Drum-96” a înaintat o altă cerere de majorare a cuantumului acțiunii, solicitînd încasarea sumei de 1 594 969 lei cu titlu de prejudiciu material (f.d. 145).

La 24 octombrie 2016, SA „Drum-96” a mai înaintat o cerere, prin care și-a majorat cuantumul acțiunii, solicitînd încasarea sumei de 2 792 637,92 lei, prejudiciu ce a fost calculat pînă la 23 septembrie 2016 (f.d. 234).

În ședința de judecată din 22 noiembrie 2016 reprezentantul SA „Drum-96” Grecu Denis a solicitat scutirea de la plata taxei de stat pentru cererea de concretizare a acțiunii (f.d. 248).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016, a fost respins demersul Societății pe Acțiuni „Drum-96” privind scutirea de la plata taxei de stat pentru cererea concretizată.

S-a amînat plata taxei de stat, obligîndu-l să o achite și să o prezinte pînă la 14 februarie 2017, ora 14-00, în sumă de 50 000 lei (f.d. 248B-249A).

La 07 decembrie 2016, SA „Drum-96” a declarat recurs împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016, solicitînd admiterea recursului, casarea încheierii contestate cu remiterea pricinii la re judecare.

În conformitate cu art. 425 CPC termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Prin prisma normei citate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că recursul declarat de către SA „Drum-96” 07 decembrie 2016, este depus în termen.

În motivarea cererii de recurs, SA „Drum-96” a invocat că instanța de judecată la emiterea încheierii recurate, eronat a aplicat normele de drept procedural.

Susține că instanța de judecată neîntemeiat i-a obligat să achite suma de 50 000 lei cu titlu de taxă de stat, ceia ce depășește limita maximală prevăzută de lege.

Menționează că limita de 50 000 lei se referă la volumul întreg al pretențiilor acțiunii în cadrul procesului, formulate de la data depunerii acțiunii în instanța de judecată și precizate pînă la finalizarea dezbaterilor judiciare, dar nu pentru pretențiile invocate inițial.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 3 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul întemeiat și care urmează a fi admis cu modificarea

încheierii instanței de apel în partea stabilirii cuantumului taxei de stat care urmează a fi achitată de către SA „Drum-96” la depunerea cererii de apel din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul și să caseze integral sau parțial încheierea, soluționând prin decizie problema în fond.

La caz, se constată că SA „Drum-96” s-a adresat în instanța de judecată cu cerere de chemare în judecată împotriva SA „Avânt” în proces de lichidare privind repararea prejudiciului material în sumă de 624 118 lei.

Totodată, SA „Drum-96” la depunerea acțiunii în judecată, a solicitat scutirea parțială de la plata taxei de stat, din motiv că nu dispune de mijloace financiare suficiente (f.d. 3-6).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2014, a fost admis demersul SA „Drum-96” cu privire la scutirea parțială de la plata taxei de stat.

S-a scutit parțial SA „Drum-96” de la plata taxei de stat în mărime de 13 723,54 lei, la depunerea cererii de chemare în judecată a SA „Drum-96” împotriva SA „Avânt” în proces de lichidare cu privire la repararea prejudiciului material.

S-a obligat SA „Drum-96” să achite restul plății taxei de stat la depunerea cererii de chemare în judecată în sumă de 4000 lei, timp de șapte zile de la primirea copieii de pe prezenta încheiere (f.d. 55-56).

Ulterior, pe parcursul procesului SA „Drum-96” de mai multe ori și-a majorat cuantumul pretențiilor, astfel prin ultima cerere de concretizare a cerințelor, s-a solicitat încasarea sumei de 2 792 637,92 lei, prejudiciu ce a fost calculat pînă la 23 septembrie 2016 (f.d. 234).

În ședința de judecată din 22 noiembrie 2016 reprezentantul SA „Drum-96” Grecu Denis a solicitat scutirea de la plata taxei de stat pentru cererea de concretizare a acțiunii (f.d. 248).

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016, a fost respins demersul Societății pe Acțiuni „Drum-96” privind scutirea de la plata taxei de stat pentru cererea concretizată.

S-a amînat plata taxei de stat, obligîndu-l să o achite și să o prezinte pînă la 14 februarie 2017, ora 14-00, în sumă de 50 000 lei (f.d. 248B-249A).

La adoptarea acestei soluții, instanța de insolabilitate și-a fundamentat concluziile pe dispozițiile art. 83-85 și 118 CPC.

În conformitate cu art. 83 CPC, taxa de stat reprezintă o sumă care se percepe, în temeiul legii, de către instanța judecătorească în beneficiul statului de la persoanele în ale căror interese se exercită actele procedurale de judecare a pricinii civile sau căroră li se eliberează copii de pe documentele din dosar. În acțiunile patrimoniale, taxa de stat se determină în funcție de caracterul și valoarea acțiunii, iar în acțiunile nepatrimoniale și în alte cazuri prevăzute de lege, în proporții fixe, conform Legii taxei de stat.

În conformitate cu art. 84 CPC, se impune cu taxă de stat fiecare cerere de chemare în judecată (inițială și reconvențională), cererea intervenientului principal, cererea vizînd pricinile cu procedură specială, cererea de eliberare a ordonanței judecătorești, cererea de declarare a insolabilității, cererea de eliberare a titlului executoriu privind executarea hotărîrilor arbitrale, cererea de apel, cererea de recurs, precum și cererea de eliberare a copiilor

Raportînd normele citate la caz, s-a constatat că SA „Drum-96” sesizînd instanța de judecată cu prezenta acțiune, urma să achite taxa de stat.

Totodată e de menționat că prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 27 februarie 2014, SA „Drum-96” a fost scutită parțial de la plata taxei de stat pentru valoarea acțiunii înaintate în mărime de 624 118 lei (f.d. 55-56, vol. I), iar, ulterior ultimul de mai multe ori și-a majorat quantumul pretențiilor de la suma de 624 118 lei pînă la 2 792 637,92 lei.

Conform art. 88 alin. (2) CPC, dacă, în cadrul examinării pricinii, își majorează pretențiile formulate anterior în acțiune, reclamantul plătește taxă suplimentară și pentru partea cu care acțiunea se majorează.

Prin urmare, instanța de recurs reține că SA „Drum-96” pentru fiecare majorare urma să solicite scutirea de la plata taxei de stat, anexînd și probe concludente în sensul dat.

Or, pe parcursul examinării pricinii, situația financiară a solicitantului poate să fie alta de cît cea din anul 2014, la momentul adresării în instanța de judecată.

În conformitate cu art. 85 alin. (4) CPC, în funcție de situația materială și de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică poate fi scutită de judecător (de instanța judecătorească) de plata taxei de stat sau de plata unei părți a ei.

Tot din materialele pricinii reiese că SA „Drum-96” în ședința de judecată din 22 noiembrie 2016 prin intermediul reprezentantului său Grecu Denis, a solicitat scutirea de la plata taxei de stat pentru cererea de concretizare a pretențiilor, neinvocînd din care motiv nu poate să achite taxa de stat și nici nu a anexat nicio probă întru confirmarea solicitării sale (f.d. 248, vol. I).

Astfel, persoana juridică, solicitînd scutirea de plata taxei de stat, urmează să probeze lipsa mijloacelor financiare, prezentînd probe pertinente în acest sens. În calitate de probă pot servi: informația de la Inspectoratul fiscal privind existența și situația conturilor bancare, dările de seamă fiscale pentru ultimii ani, informația de la oficiul Cadastral privind imobilele deținute, informația de la SA “Registru” privind mijloacele de transport, pe care le are în proprietate etc.

Așadar, instanța de insolabilitate corect a dat apreciere situației din speța dată și anume a respins cererea privind scutirea de la plata taxei de stat și a amînat plata acesteia cu obligarea SA „Drum-96” să achite și să prezinte dovada plății pînă la 14 februarie 2017, ora 14-00.

Totodată, instanța de recurs consideră că Curtea de Apel contrar prevederilor legale a stabilit quantumul taxei de stat ce i-a fost impusă SA „Drum-96” pentru achitarea taxei de stat în mărime de 50 000 lei.

În susținerea opiniei enunțate se vor reține dispozițiile art. 3 alin. (1) lit. a) al Legii taxei de stat nr. 1216 din 03 decembrie 1992, care direct indică că pentru cererile de chemare în judecată la litigiile cu caracter patrimonial, cererile de contestare a unui titlu executoriu sau a unui alt document prin care încasarea se produce în mod incontestabil, taxa de stat se stabilește în quantum de 3 % din valoarea acțiunii sau din suma încasată, dar nu mai puțin de 150 lei și nu mai mult de 25000 lei de la persoanele fizice și nu mai puțin de 270 lei și nu mai mult de 50000 lei pentru persoanele juridice.

Din materialele pricinii reiese că SA „Drum-96” a achitat suma de 4000 lei cu titlu de taxă de stat pentru examinarea acțiunii, fapt ce rezultă din ordinul de plată nr. 3 din 04 martie 2014 (f.d. 59), astfel în cazul respingerii cererii înaintate de către ultimul privind scutirea de la plata taxei de stat, acesta urmează să achite diferența din 50 000 lei adică suma de 46 000 lei.

În această ordine de idei, este oportun de a micșora quantumul sumei taxei de stat pentru depunerea acțiunii de către SA „Drum-96” pînă la 46 000 lei.

Or, neadmiterea spre examinare a acțiunii în cazul unei greșeli evidente de calcul a taxei de stat, ar constitui o încălcare gravă a drepturilor SA „Drum-96”.

Distinct de cele relatate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul declarat de SA „Drum-96”, de a modifica încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016, prin micșorarea cuantumului taxei de stat ce urmează a fi achitată la depunerea prezentei acțiuni de către SA „Drum-96” împotriva SA „Avînt” în proces de lichidare de la 50 000 lei până la 46 000 lei.

În conformitate cu art. 427 lit. c) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e:

Se admite recursul declarat de către Societatea pe Acțiuni „Drum-96”.

Se modifică încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a Societății pe Acțiuni „Drum-96” împotriva Societății pe Acțiuni „Avînt” în proces de lichidare privind repararea prejudiciului material, după cum urmează:

Se micșorează diferența sumei taxei de stat care urmează a fi achitată la examinarea acțiunii depuse de către Societatea pe Acțiuni „Drum-96” de la 50 000 (cinci zeci de mii) lei până la 46000 lei (patru zeci și șase mii) lei, cu acordarea termenului Societății pe Acțiuni „Drum-96” pentru achitarea taxei de stat până la prima ședință de judecare a cauzei la Curtea de Apel Chișinău.

În rest încheierea Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016, se menține.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecătorul

Tatiana Vieru

Judecătorii

Nicolae Craiu

Iuliana Oprea